

Sloupnický

PELMEL

Ročník 16 * Srpen 2014

Časopis obce Sloupnice

Prázdniny jsou v plném proudu a řada Čechů vyrazí na dovolenou k moři, nejčastěji do Chorvatska. Dnes je to zcela běžná věc. Stačí si zabalit plavky, krém na opalování, do kapsy eura a za pár hodin jste na pláži. Že vyjždíte do ciziny, poznáte třeba podle nápisů na cedulích, ale rozhodně ne na hraničních přechodech, kde možná jen trochu přibrzdíte při průjezdu starou celnicí. Před pětadvaceti lety trvaly přípravy na dovolenou na východní straně Jadranu půl roku.

Jet k moři pro tehdejší obyvatele Československa představovalo cestu na sever ke studenému Baltu, do Bulharska či Rumunska k Černému moři nebo právě na Jadran do někdejší Jugoslávie. O Azurovém pobřeží ve Francii a dalších plážích někdejšího Západu běžný člověk ani nesnil, protože věděl, že tam stejně nesmí.

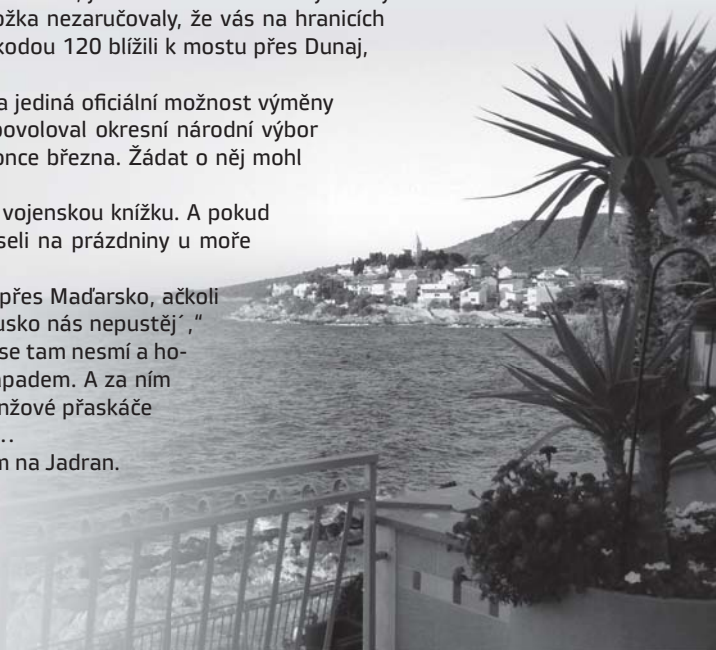
V srpnu 1988 jsme s našima a s dalšími dvěma rodinami vyjeli do Jugoslávie. Z dnešního pohledu vypadaly přípravy jak před cestou na Mount Everest. Nejprve bylo nutné zažádat o výjezdní doložku – už v lednu. To byl dokument, bez kterého nebylo možné vycestovat ven, kromě několika málo spřátelených zemí jako bylo NDR, Polsko, Mongolsko a některé další. Pas sám o sobě nestačil. Získání výjezdní doložky tak trochu připomínalo pohádku o kohoutkovi a slepičce – žadatel musel dostat svolení od svého zaměstnavatele, od místního národního výboru, ve městech od uličního výboru komunistické strany, atd. Tento dokument obsahoval údaje o tom, pro které státy, k jakému účelu, na kolik cest a na jakou dobu platí. Kromě toho v ní byla i kolonka, ve které byly zakódovány údaje o cestující osobě a zejména o tom, jakému režimu kontroly má být podrobena při překročení státní hranice. Takže ani platný pas a výjezdní doložka nezaručovaly, že vás na hranicích neobrátní zpátky domů. Také si pamatuju vzrůstající napětí, když jsme se se Škodou 120 blížili k mostu přes Dunaj, za nímž se otevírala cizina...

Další nutným dokumentem pro cestu do zahraničí byl devizový příslib, což byla jediná oficiální možnost výměny omezeného množství československých korun za cizí měnu. Výměnu peněz povoloval okresní národní výbor a Státní banka československá. Devizový příslib byl udělován každý rok do konce března. Žádat o něj mohl každý, ale nespolehlivým osobám zpravidla nebyl přidělován.

Muži před odjezdem nesměli zapomenout odevzdat na vojenské správě svou vojenskou knížku. A pokud byli doma z vojny nebo z vojenského cvičení kratší dobu než tři měsíce, museli na prázdniny u moře zapomenout hned.

Po vyčerpávajícím zařizování všech formalit jsme tedy mohli vyrazit. Jeli jsme přes Maďarsko, ačkoli nejkratší cesta vede Rakouskem. Ani tam se však tehdy nesmělo. „Přes Rakousko nás nepustěj“, řekl se. Jako malé dítě jsem nepřemýšlel, kdo a proč nám to zakazuje, prostě se tam nesmí a hotovo. Ale i Maďarsko v té době obyčejným Čechoslovákům vonělo sladkým Západem. A za ním už byla „Jugoška“, moře, nuda pláž, vařená kukuřice, riflové košile, svítivě oranžové přaskáče značky San Marco, zlatý prstýnek propašovaný domů na zadní stěně kastlíku...

Je fajn, že už jsme součástí civilizovaného světa. A ne jen kvůli snadným cestám na Jadran.

Vážení občané,

končí další volební období, ve kterém se o chod obce staralo 15 vámi zvolených zastupitelů. Prohlašuji za sebe a myslím, že i za ostatní zastupitele, že naše rozhodování bylo vedeno snahou prospět obci a jejím obyvatelům co nožná nejlépe. Zda se nám to podařilo, můžete posoudit nejlépe vy.

Namátkou připomenu nejdůležitější akce, které se v tomto volebním období uskutečnily.

Byla provedena první etapa odkanalizování obce v délce téměř šesti kilometrů s výstavbou čističky odpadních vod v hodnotě téměř 75 milionů korun. Dotace ze Státního fondu životního prostředí a z Evropské unie byla cca 80 %, úvěr od SFŽP ČR byl cca 6 milionu korun, půjčka od peněžního ústavu je 8 milionu korun. Zbývající finance pokryl rozpočet obce. O kanalizaci během tohoto volebního období bylo již řečeno mnoho, tak snad jen vyslovit přání, aby si občané na tuto službu zvykli a byla jim ku prospěchu.

Další velkou a potřebnou akcí byla rekonstrukce základní školy. Akce za 12 milionů korun byla rovněž hrazena z evropských fondů a ze SFŽP ČR. Nemalé prostředky do opravy byly vloženy z obecního rozpočtu. Letošní oslavy 100 let školy mě přesvědčily, že finance byly vloženy efektivně a na budovu školy můžeme být právem hrdí. Základní škola doznala změn nejen z venku, ale i uvnitř. Byly vyměněny staré plynové kotle za nové, které jsou mnohem účinnější a ekonomičtější. Byla vybudována nová počítačová učebna a v několika třídách byly opraveny podlahy. Odvlhčení severní zdi bylo už jen doladění celkových prací na budově školy.

Nejen budova základní školy doznala změn, ale i budova mateřské školy byla obdařena novou fasádou. Nebyla sice zateplena, protože zdi jsou z kamene a zateplením by došlo k neprodyšnosti zdiva a následným plísňím v budově. Síla zdi je ale dostačující a k úniku tepla ve velké míře nedochází.

Pokud navštívíte sběrný dvůr, jistě vám neušlo, že i tam se vylepšila fasáda a prostředí je zde mnohem přívětivější než dříve.

Hasiči z Horní Sloupnice požádali o dotaci na zastřešení hlediště, které bylo v letošním roce realizováno. Součástí zastřešení byla i výstavba zadní zdi, na které je umístěna pro děti šplhací síť a tabule na malování. Dolnosloupenská hasiči si svépomocí budují klubovnu a opravují fasádu. Oběma sborům pomohla s financováním obec.

Z dotací ministerstva životního prostředí byl zakoupen traktor se zateplacím strojem, který zajistí čistší prostředí v obci.

Po kanalizaci byla provedena rozsáhlá oprava místních komunikací a v mnoha místech v obci se tím značně zlepšil povrch těchto komunikací. Z velké části byla oprava hrazena z financí určených na kanalizaci, ale i obec se na opravě finančně podílela. Víím, že to obec něco stálo, ale výsledek stojí opravdu za to. Nemělo smysl ponechat vyasfaltovaný pouze výkop po kanalizaci a zbytek komunikace ponechat starý a poprskaný.

V průběhu tohoto volebního období byla schválena změna územního plánu obce. Rozšířily se hranice intravilánu a tím je dána občanům možnost stavět rodinné domky a podnikatelské budovy s nerušivou výrobou na vybraných pozemcích. Dále byla z původního územního plánu vypuštěna stavba rychlostní komunikace R-35, která měla vést v polích po severní straně obce.

Chtěl jsem připomenout pouze akce většího rozsahu, ale nelze zapomenout ani na ty drobnější, které zlepšují obyvatelům každodenní život, ale vypsát je pro nedostatek místa není možné. Jsem si vědom, že ne každé rozhodnutí bylo takové, aby vyhovovalo co nejširšímu obyvatelstvu. Spousta dobrých věcí se podařila k naší spokojenosti, ale byly i akce, které jsme si představovali jinak a lépe.

Věřím, že i v dalších letech budete mít o dění v obci zájem a i vy přispějete ke zlepšení jejího vzhledu.

Protože je toto číslo PELMELU poslední před komunálními volbami, chtěl bych poděkovat všem, kteří se jakýmkoliv způsobem podíleli na zlepšení a zkrášlení obce, ať už se jedná o spolky či jednotlivce. Nebudu je raději jmenovat, abych na někoho nezapomněl, ale bez jejich rady a pomoci by většinou obec nešlo. Snad mi odpustíte, když znovu vyslovím poděkování žákům a učitelům základní školy za uspořádání oslav 100. výročí školy. Chci poděkovat všem zastupitelům za snahu a aktivitu, kterou projevovali nejen při zasedání zastupitelstva, ale i během celého volebního období. Oceňuji na nich, že ne vždy jsme měli stejné názory na věc, ale vždy jsme se snažili najít správné řešení vyhovujícím hlavně obyvatelům obce.

Ještě jednou děkuji všem, kterým záleží na tom, jak naše obec vypadá a jak se v ní žije a neváhají přiložit ruku k dílu, aby obec byla hezčí a upravenější.

Přeji vám, aby se vám povedlo v nadcházejících volbách vybrat z mnoha kandidátů do obecního zastupitelstva skutečně ty, kteří se chtějí samosprávně v obci maximálně věnovat. Patnácti zvoleným přeji spravedlivé a moudré rozhodování a co největší podporu vás občanů po celé přístí volební období.

JOSEF ŠKEŘÍK, STAROSTA OBCE

Sokolovna míří na seznam kulturních památek

V dubnovém čísle PELMELU jsme vás informovali o zájmu Národního památkového ústavu zapsat školu a sokolovnu do seznamu kulturních památek. Začátkem července jsme dostali z ministerstva kultury vyrozumění, že zahajuje správní řízení ve věci prohlášení budovy sokolovny za kulturní památku. K tomuto podnětu je možné se vyjádřit písemně nebo nahlédnout do spisu přímo na ministerstvu kultury. Rada obce zaslala na ministerstvo záporné stanovisko a odůvodnila to tím, že plánujeme rozsáhlejší opravu celé budovy a máme obavy, že v případě zapsání za kulturní památku bude obtížné získávat finance na opravu a budeme muset každý zásah řešit s památkáři a opravy se tím nejen protáhnou, ale i prodraží. Starosta osobně na ministerstvu ohledně této záležitosti jednal a potvrdil rozhodnutí rady obce – nezapsat sokolovnu za kulturní památku. Doplnil, že budova slouží nejen jako společenský sál, ale i jako tělocvična pro cvičení veřejnosti a hlavně dětí ze základní školy. Dodal, že v havarijním stavu je hlavně sociální zařízení, nutností je jeho rozšíření a doplnění o sprchy. Byl ujištěn, že tyto práce se dají po konzultaci s pracovníkem památkové péče uskutečnit. Jelikož zastupitelstvo na svém posledním zasedání schválilo zadat zpracování studie na celkovou vnitřní opravu budovy i s přístavbou sociálního zařízení, pozval starosta pracovníka památkového ústavu z Pardubic do sokolovny, kde byl s našimi úmysly seznámen. Proti přístavbě sociálního zařízení nic neměl, pouze požaduje s projektantem jednat v průběhu zpracovávání studie. K zapsání sokolovny za kulturní památku se kladně vyjádřilo Město Litomyšl i Krajský úřad Pardubického kraje. Pokud vše půjde dle správního řádu, bude budova

do konce srpna zapsána jako kulturní památka. Obec má následně možnost podat proti rozhodnutí ministerstva takzvaný rozklad, který bude řešit ministr kultury. Je ovšem na zvážení, zda podání rozkladu stojí za to dávat, protože se vše pouze protáhne. O budovu základní školy zatím zájem projev jen nebyl. O dalším postupu ministerstva vás budeme informovat.

Práce na I. etapě kanalizace končí

Práce na kanalizaci a stavbě čističky odpadních vod byly dokončeny 15. června. V průběhu června a července probíhaly práce na technologickém zařízení na ČOV a jejich kontrola.

Kolaudace ČOV proběhla 29. července. Dále je třeba budovu připojit na internet, jehož prostřednictvím bude sledován její chod. Kontrolu a sledování chodu má na starosti VAK Vysoké Mýto. Na kanalizační řád se lze připojit nejdříve koncem srpna nebo raději začátkem září. Jak postupovat s připojením a objednáváním materiálu, čtete na straně 11. Seznam instalačního materiálu pro potřeby přípojky je potřeba nahlásit na OÚ Sloupnice, který materiál objedná hromadně a poté bude k vyzvednutí ve sběrném dvoře.

Ještě bych se rád vyjádřil k tomu, jak to bude s placením stočného a možností zapojení ostatních občanů obce, kteří nebudou napojeni na kanalizaci, do systému likvidace odpadních vod. Ti, kteří budou připojeni na kanalizaci, budou platit stočné na základě spotřeby vody, kterou zasílá VAK Vysoké Mýto. Pro ty, co na kanalizaci napojeni nebudou, nabízí obec možnost nechat si zlikvidovat odpadní vody na čističce za cenu stejnou, jakou budou platit občané na kanalizaci napojení. Tuto službu nelze nařídit obecní vyhláškou, ale je pouze na dobrovolnosti občanů. Pokud by toto obec nařídila,

ztrácí možnost získat do budoucna dotace od Státního fondu životního prostředí na další etapu kanalizace. Kdo v současné době využívá služby Řeznictví Sloupnice, za uložení odpadních vod platí cca 140 Kč/m², obec nabízí cenu o 2/3 nižší. Nutno dodat, že zákon o vodách v § 38, odst. 6) mimo jiné říká: „Kdo akumuluje odpadní vody v bezodtokové jímce, je povinen zajišťovat jejich zneškodňování tak, aby nebyla ohrožena jakost povrchových nebo spodních vod a na výzvu vodoprávního úřadu nebo České inspekce životního prostředí prokázat jejich zneškodňování v souladu s tímto zákonem“. Tímto nechci vyhrožovat, jenom upozornit na fakt, že v budoucnu může vzrůst tlak na kontrolu likvidace odpadních vod.

Různé

- ✱ Na základě výběrového řízení byl vybrán dodavatel prací na odvlhčení severní zdi na budově základní školy. Stala se jím firma PROFIS-TAV Litomyšl, která v současné době dokončuje dílo za 470 tisíc korun.
- ✱ V základní škole byly vyměněny ve dvou třídách parkety za jiný povrch podlahy. Nyní zbývají již poslední dvě třídy, ve kterých je potřeba parkety vyměnit. Mělo by k tomu dojít o prázdninách v příštím roce.
- ✱ Budova obecního úřadu má značné náklady na vytápění. Rada obce schválila pro letošní rok provést zateplení stropu. Byla vybrána firma IZOLACE POLNÁ, která by práce měla provést do konce srpna letošního roku.
- ✱ V dubnu letošního roku došlo k proplacení dotace na traktor a zemědělský stroj od Státního fondu životního prostředí ve výši 1,196 mil. korun. Tyto finance nebyly zahrnuty do letošního rozpočtu obce a rozpočtovou změnou se mimo jiné použijí na opravu komunikací a zvýšení příspěvku na činnost organizací.

✱ Zastupitelstvo schválilo poskytnutí finančního příspěvku ve výši 2 000 Kč Spolku přátel Růžového paloučku a 8 000 Kč evangelické církvi ve Sloupnici na pořízení projektu na opravu evangelického kostela.

✱ Dále zastupitelstvo schválilo provést opravu chodníku ke knihovně a opravu schodů do zahrady školky. Na budově mateřské školy by mělo dojít během prázdnin nebo začátkem září k doplnění fasády s dětskými motivy.

✱ Pro příští volební období stanovilo zastupitelstvo počet členů zastupitelstva opět na 15 členů.

✱ Od července loňského roku platí zákon, který nařizuje obcím nechat zpracovat průkaz energetické náročnosti budov. Doufali jsme, že bude tento zákon zrušen nebo novelizován, protože je nejen z našeho pohledu pro obec, ale i pro občany diskriminující, ale nedošlo k tomu, takže jsme byli nuceni literu zákona splnit. Průkaz byl zpracován zatím na základní školu a sokolovnu za celkovou cenu 16 000 Kč.

✱ Česká pošta informuje, že od 1. 9. 2014 bude ve Sloupnici upravena pracovní doba takto: Po–Pá: 8.00–10.00 a 13.00–16.00 hodin.

Domov pro seniory – dokončen proces narovnání mezi státem a církví

Úřad pro zastupování státu ve věcech majetkových, pracoviště Svitavy, dne 9. 7. 2014 dokončil předání dvou budov v areálu Domova pro seniory ve Sloupnici Kongregací Milosrdných sester svatého Karla Boromejského. Do konce roku 2014 se nic nemění. Pro roky 2015 a další uzavře Domov pro seniory Sloupnice a staronový majitel budov nájemní smlouvu.

Zprávy z fotbalového oddílu

Skončil nám další soutěžní ročník, tak mi dovozte malé ohlédnutí. V soutěži jsme měli muže, starší žáky a mladší žáky hrající mini fotbal na polovinu hřiště. Dorostenci spojili své síly se sousedním Jehnědím a hráli krajskou 1.B třídu a několik mladých hráčů, patřících ještě do přípravky, hrálo pod hlavičkou Řetové. Zkrátka nedostatek hráčů se projevuje v podstatě ve všech kategoriích...

Muži, hrající v okresním přeboru, zopakovali svoje umístění z předchozího ročníku a skončili na konečném druhém místě. Na rozdíl od loňského roku, kdy se o postup bojovalo do posledního kola, letos soutěž jasně ovládli Sruby a zvítězili s velkým náskokem. Naši hráči byli po většinu sezóny druží a toto umístění nakonec také udrželi, i když na ně dotírala další mužstva. Jako trenér působil u mužstva Josef Vondra.

Dorostenci, jak už bylo řečeno, hráli ve společném družstvu se svými vrstevníky z Jehnědí krajskou soutěž. Umístili se ve středu tabulky. Tato spolupráce bude pokračovat i v následujícím ročníku, tentokrát pod názvem Sloupnice/Jehnědí, hrát by se mělo převážně na našem hřišti. První zápas na domácím hřišti odehrají v neděli 7. září. U dorostu zůstává za náš oddíl trenér Ivo Eliáš.

Své zkušenosti z předchozího ročníku začali zúročovat starší žáci hned od prvního zápasu právě skončeného ročníku. Podzimní částí prolétli bez ztráty bodu a s náskokem šesti bodů obsadili první místo. Jaro už tak přesvědčivé nebylo, potýkali jsme se s termínovou kolizí s jinými sporty a často museli nastupovat věkem ještě mladší žáci. Přesto jsme první místo uhájili a titul okresního přeborníka v této kategorii získali! U mužstva působili jako trenéři Roman Vancl a Petra Smutná a také samozřejmě pomáhalo mnoho rodičů, bez jejichž pomoci by žáci okresní titul nezískali. Děkujeme a věříme, že tato spolupráce bude i nadále pokračovat.

Mladší žáci hráli soutěž v mini fotbale formou turnajů pořádaných střídavě jednotlivými mužstvy. V této kategorii nejsou výsledky vůbec důležité, také se oficiálně ani nenevidují. Podstatné je, že děti vůbec mají zájem dělat nějaký sport a hýbat se u toho.

Stejně jako starší žáci by ani mladší nemohli fungovat bez pomoci dobrovolníků prezentujících se hlavně z řad rodičů. Zvláštní poděkování patří Petru Mikuleckému, který se aktivně podílel na průběhu zimní přípravy mladších žáků. Za fotbalový klub působil u mladších žáků Zdeněk Smutný za pomoci ostatních trenérů a již zmiňovaných rodičů.

Vůbec poprvé ve dvacetileté historii uspořádal oddíl kopané tradiční turnaj v minikopané až druhou červencovou sobotu. Turnaje se zúčastnilo 20 mužstev. Zájem byl tentokrát vyšší než kapacitní možnosti turnaje, což je dobrým příslibem do budoucnosti, že se turnaj dostane na tu úroveň, kterou měl ve svých začátcích. Turnaj prošel velkými změnami, zápasy pískali profesionální rozhodčí, pro nejlepší mužstva byly připraveny hodnotné ceny. Pořádání turnaje a hlavně propagaci si vzali na starost nejmladší členové fotbalového výboru Tomáš Karlík a Martin Mikulecký. A stejně jako předešlé akce, které si vzali „za své“, i turnaj se jim, zdá se, podařilo vrátit tam, kde byl ve svých začátcích. Příprava hřiště začala kvůli pátečnímu dešti až v brzkých sobotních hodinách a postarali se o ní hlavně naši muži. Během dne se do pořádání zapojili další členové oddílu, a také, jak už bývá zvykem, mnoho dobrovolníků. A samozřejmě nesmíme zapomenout ani na sponzory, kterých bylo tentokrát opravdu hodně – děkujeme všem, kteří se nějakým způsobem za-

pojili! Vítězem turnaje se tentokrát stalo mužstvo 1. FC Kalašnikov z Litomyšle, druží byli sloupenští Traktoristi.

Další akcí, kterou bych chtěl zmínit, byl fotbalový kemp, který probíhal na hřišti SK Sloupnice ve dnech 9.–11. července. Účast nebyla tak velká jako v loňském roce, přihlásilo se pouze 10 dětí, což je myslím velká škoda. Spalo se v kabinách na hřišti, kde také probíhala většina aktivit. Jako v minulých letech, tak i letos dobře fungovala spolupráce s Domovem pro seniory, který nám zajišťoval veškerý servis ohledně stravování. Doufáme, že se kemp dětem líbil a že se akce bude konat i v dalších letech a za většího zájmu. Dětem se věnoval Josef Vondra a Roman Vancl.

Nový ročník začínají muži v sobotu 16. srpna na hřišti Rudoltic, dorostenci začínají o čtrnáct dní později na hřišti v Horním Újezdě. Mladším žákům začnou turnaje ještě o něco později, přesněji 6. září.

Ještě jednou mi dovolu,te, abych i za ostatní členy fotbalového oddílu poděkoval všem těm, kteří nám pomáhají zajišťovat chod oddílu, hlavně v těch mladších kategoriích, a také těm, kteří nás v naší činnosti podporují finančně. Přejeme hezkou dovolenou. Těšíme se na další spolupráci s Vámi a také na naše fanoušky, kteří si, jak doufáme, opět najdou cestu na naše zápasy.

RADOVAN JISKRA, SEKRETÁŘ SK SLOUPNICE

Turistické toulky po zelené

V minulých číslech Pelmelu jsme prošli žlutou značenou trasu, která prochází naší obcí od roku 1981. Dnes se seznámíme se zelenou trasou. Je vyznačena teprve šestým rokem a měří celkem 24 km. Vychází z autobusového nádraží, jde společně se žlutou k rozcestí „Úvoz“, kde odbočí doprava. Na křižovatce silnic u Vlčkova se napojí na modrou trasu, vedoucí do Litomyšle. Na začátku obce Němčice odbočí zelená trasa doprava na Podrybník, odkud pokračuje kolem pomníčku zastřeleného policajta ke kapličce v Horních Končinách. Tady se můžeme občerstvit dobrou vodou ze studánky. Odtud vyjdeme na silnici, dáme se doprava a po asi padesáti metrech odbočíme vlevo na asfaltovou cestu do Dolních Končin. Kolem náhonu pokračuje zelená trasa na Netřeby, dále do Horek, kolem rybníka Podšváb a přes Tisovou ke mlýnu Sárovci, kde se stočí doprava na Vinice a jde na Bučkův kopec a do Vysokého Mýta. Z křižovatky u Vlčkova lze jít po modré

přímo do obce, tam se stáčí doleva a pokračuje obcí, kolem kravína jde do lesa až na Vyvažadla a dále k Antoníčku, Mandli, Zabitému a do Ústí nad Orlicí.

JOSEF HUDEČEK

KČT Sloupnice

zve na cyklistický výlet na

LANŠPERK

Jedeme v neděli **17. 8. v 9:00**

od restaurace **U LABUTĚ**

Naše cíle budou: Říčky, Libchavy, Údolí sejfů, Lanšperk, vrch Strážný 584 m.n.m. a Andrlův chlum 559 m.n.m. Tentokrát je trasa výrazně kopcovitá a z velké části po šotolině. Délka opět asi 50 km.

Středověk ve Sloupnici

Ano, je to tak! Stalo se 5. a 6. července Na Mlejnici. My, hornosloupenští hasiči, jsme měli starost o pitný režim (v tomto vedru, to se musí), pak o papání – bylo na výběr od vošouchů až po kuřátko. Vše výborné! A skupina Fext nám předvedla, jací jsou stateční chlapi. Šerm, lukostřelba, střelba z kuše... A ta zbrojnice – pistole, děla. Paráda. Kdo chtěl, vyzkoušel, opravdu to tehdy nebylo lehké bojování v tak těžké zbroji.

Naše foto ukazuje středověký šat, šenkýřky, piráty, kata i ženštinu na pranýři. Jenom škoda, že účast byla malá. Lidičky, věřte, bylo se na co koukat.

ZINA KALIVODOVÁ

HAU KOLÁ,

Tímto indiánským pozdravem začínal každý den na táboře v Deštném v Orlických horách. Již třetím rokem se rozjel autobus od hasičárny z Dolní Sloupnice a 30 dětí s jejich vedoucími se vydalo za novým týdenním dobrodružstvím. Během pouhých sedmi dní se z nás stali indiáni, kteří vlastnili totem (zhotovený panem Kozákem z Horní Sloupnice) a sami si ho nádherně pomalovali. Dále jsme měli týpí, které náčelníci vlastnoručně pořezali a postavili, a věřte, že bylo úžasné. Vešli jsme se do něho všichni a indiánské písně doprovázené kytarou v něm krásně zněly. Děti si zhotovily trika, čelenky, náhrdelníky, lapače snů, ale i luky a šípy, takže se konal i lov na bizona.

Již tradičně náš tábor navštívil pan Josef Hudeček a pan Milan Beneš a společně jsme se vydali na několikahodinovou túru na Velkou Deštnou. Počasí nám po celý týden přálo, a tak se děti mohly vyřádit v bazénu. No a po těchto radovánkách s velkou chutí zasedly k „bohatě prostřenému stolu“, o který se nám úžasně starali Martin se Stáňou. Také touto cestou chceme moc a moc poděkovat sponzorům, kterými byli především IVECO Vysoké Mýto, Mlékárna Choceň, Řeznictví Morávek Vračovice, Adfors Litomyšl a Řeznictví Sloupnice.

A co na závěr? Domníváme se, že se nám tábor vydařil. Víme, že jsme se, my dospěláci, snažili ho udělat pro děti co nejhezčí, aby v jejich srdcích zůstaly ty nejkrásnější vzpomínky.

KOLEKTIV VEDOUČÍCH

WAŠTE TONIK TUKA HE

Český med – jeden z nejužasnějších a nejsladších darů Země

Z mnoha dotazů uvádím stručný výklad o medu

Český svaz včelařů má více než 46 tisíc členů. Toto množství představuje 98 procent všech včelařů v naší republice. Okolnosti na trhu donutily k vyhlášení vlastní normy „Český med“. Označení Český med může být použito jen pro med nejvyšší kvality pocházející výhradně z území České republiky. Včelí med nemusí pocházet z ČR. Pod názvem med můžeme očekávat sladký produkt s příchutí.

Med je sladký, takže obsahuje cukry – sacharidy

Bílkoviny, sacharidy, tuky jsou základem stravy a sacharidy energetickým zdrojem pro svalovou práci. Člověk je vcelku sladký – v 1 litru krve je 80–100 mg cukru, jehož množství hlídá inzulín. Každý druh cukru má svou úlohu, od kosti po myšlení a též se umí díky enzymům přetvářet na tuky a naopak.

Cukry dělíme na složené a jednoduché

Složené obsahují dvě molekuly jednoduchých cukrů. Mezi ně patří právě sacharóza (cukr řepný, třtinový), laktóza (cukr mléčný), maltóza (v ječném sladu) a ostatní škroby. Tělo je musí rozložit na jednoduché složitějším procesem, který tělo unavuje.

Nejjednodušší formou cukrů jsou monosacharidy: glukóza (cukr hroznový) a fruktóza (cukr ovocný). Nemusí se enzymaticky trávit, ale pouze vstřebávat, proto při jejich příjmu se dostávají během několika minut do krevního oběhu a mohou sloužit jako okamžitý zdroj energie. Při větším množství ho inzulín nestíhá redukovat a může nakrátko nastat stav „cukrovkáře“. Medem se rozumí potravina přírodního sacharidového charakteru, která je vytvořena společenstvím včel ze sesbíraných sladkých šťáv květů rostlin (nektar) nebo ze sekretů živých částí rostlin či na živých částech rostlin se vyskytujících (medovice) a které včely sbírají, přetvářejí, kombinují se svými specifickými látkami, uskladňují a nechávají zrát v plástech.

Jak vzniká med? Mnozí tvrdí, že včely sbírají med – to je však velmi nepřesné. Včely sbírají z květů nektar a ze stromů medovici. Nektar je sladká šťáva vylučovaná nektariemi rostlin jako produkt fotosyntézy. Medovice je hustá sladká šťáva, kterou producti medovice, nejčastěji listové mšice, mery a puklice živící se rostlinnou šťávou vylučují na větvičky jehličnatých a listy listnatých stromů. Včely nektar nebo medovici přinášejí do úlu a předávají je úlovým včelám, které je pomocí šťáv vylučovaných hltanovými žlázami a odpařováním vody zpracovávají na med. Nektar obsahuje 30 až 95 % vody a 5 až 70 % cukrů, medovice obsahuje zpravidla méně než 25 % vody a více než 30 % cukrů. Včelami zpracovaný zralý med obsahuje pouze 18 až 20 % vody, především proto je mikrobiálně stálý. Z nektaru včely vytvářejí světlý květový med, z medovice tmavý lesní med. Pokud v období snůšky lesního medu kvetou maliníky a lípy, vzniká velmi chutný smíšený med. **Pastovaný med** je přírodní, zpravidla květový, případně smíšený med, speciálně upravený do pastové konzistence řízenou krystalizací. Med je zpracován pouze mechanicky bez jakýchkoli přísad. Prostě během krystalizace se zamíchá, aby se krystaly nespojily v celek.

Čím je med vzácný? Med obsahuje hlavně jednoduché, dobře stravitelné cukry. Hlavními součástmi medu jsou ovocný cukr (fruktóza) – 30 až 38 % a hroznový cukr (glukóza) – 26 až 33 % a malé množství některých dalších jednoduchých cukrů. Složených cukrů je v medu méně než 10 %. Naproti tomu řepný nebo třtinový cukr, používaný běžně ke slazení, obsahuje z 98 % pouze složený cukr – sacharózu.

Co je krystalizace medu? Krystalizace (tuhnutí) je přirozená vlastnost včelího medu. Je způsobena vyšším poměrem glukózy k fruktóze, jejíž specifickou vlastností je vytvářet krystaly. Květové medy obsahující více glukózy krystalizují obvykle brzy, již po několika dnech nebo týdnech. Lesní medy obsahují obvykle vyšší obsah fruktózy a tak zůstávají podstatně déle v tekutém stavu.

MED má antivirové, antibakteriální a antiparazitní účinky!

JOSEF TOBEK

SMĚRNICE

na dodání instalačního materiálu pro majitele přípojek na kanalizaci a poskytnutí půjčky na výkopové práce

Zastupitelstvo Obce Sloupnice na svém zasedání dne 30. června 2014 schválilo tuto směrnici:

1. obec zajistí instalační materiál hromadně na základě výběrového řízení,
2. obec poskytne majitelům přípojek ke kanalizačnímu řádu 50% slevu na instalační materiál dle projektové dokumentace,
3. na dotaci má nárok každý majitel přípojky, který se napojí do 31. 12. 2014,
4. dotace bude převedena na účet majitele přípojky po doložení úhrady instalačního materiálu a sepsání smlouvy na stočné s OÚ Sloupnice,
5. obec poskytne půjčku na výkopové práce ve výši 500 Kč/m majitelům přípojky delší jak 10 m,
6. půjčka se vztahuje na metry, které přesáhnou délku 10 m (př. délka přípojky 20 m – půjčka činí $10 \times 500 = 5\,000$ Kč),
7. splatnost půjčky 2 roky od podpisu smlouvy o půjčce,
8. půjčka bude úročena 3% ročně,
9. žadatel o půjčku předloží potvrzení o příjmu,
10. podmínkou přidělení půjčky je napojení na kanalizační řád do 31. 5. 2015, nebude-li tato podmínka splněna, bude půjčka neprodleně vrácena obci.

Pokyny k připojení na kanalizaci

Začátkem září letošního roku (pokud nedojde k závažným problémům) bude čistička odpadních vod připravena k provozu. Pro vás, kteří se budete napojovat, jsme připravili několik bodů jak postupovat:

1. na základě projektu objednat v co nejkratší době na OÚ Sloupnice (465 549 129, 465 549 122, 724 189 556 nebo na: starosta@sloupnice.cz) instalační materiál,
2. instalační materiál vám bude vydán ve sběrném dvoře po domluvě,
3. dle odebraného materiálu vám bude dodavatelem vystavena faktura, kterou zaplatíte, a spolu se žádostí o finanční příspěvek předáte na OÚ Sloupnice. Následně vám bude poskytnut po sepsání „Smlouvy o příspěvku“ finanční příspěvek ve výši 50 % z celkové fakturované ceny,
4. máte-li již instalační materiál zakoupen, předložte na OÚ Sloupnice doklad o nákupu,
5. sestavení potrubí lze provést svépomocí nebo odbornou firmou (např.: Josef Kovář, Sloupnice, 777 243 952; David Mikulecký, Sloupnice, 773 470 789; VAK Vysoké Mýto, 606 888 079; Vojtěch Kodýtek, Řetůvka, 601 332 400 a další),
6. výkopové práce si každý zajišťuje individuálně.

Velká válka ve Sloupnici

V létě před 100 lety vypukla 1. světová válka, konflikt, který tragickým způsobem zasáhl do života každé vesnice. Válečným událostem věnovali velkou pozornost také obecní kronikáři, díky nimž můžeme i dnes nahlédnout do doby, kdy místní muži odcházeli na frontu umírat za císaře pána a jeho rodinu.

Do Sloupnice stihla zpráva o uvedení na válečný stav českých armádních sborů v sobotu 25. července v 10 hodin večer a příštího dne v 10 hodin dopoledne se již vyvěšovaly úřední vyhlášky o povolání vojska řadového, zeměbrany i domobrany první výzvy. Všichni vojenskou službou povinní muži se museli do 24 hodin dostavit k svému útvaru. Pondělí dne 27. 7. bylo jedním z nejtklivějších dnů, jaký Sloupnice kdy zažila, neboť loučení se povolaných vojinů, jichž společně odcházelo asi 100, vyvolalo dojmy nevylicitelné. Ale nikde nebylo pozorováti vzdor nebo nevěli, všichni odcházeli s mužnou odhodlaností, k čemuž nejvíce napomáhala domněnka v brzké skončení vzniklé války. Pronášeno mínění, že povolání záložníci nejpозději do konce

roku 1914 budou opět v kruhu svých rodin. Podobné úvahy měly uklidňující vliv na odcházející i na doma pozůstalé, an žádný nedovedl si představit, že by válka mohla se tolik protáhnouti.

Během válečných let bylo do zbraně postupně povoláno několik desítek dalších místních mužů. Starostové obcí, radní a tajemníci byli zpočátku vojenské služby zproštěni, ale vyčerpávající boje si v lednu 1916 vyžádaly zrušení onoho ustanovení, a povinní k odvodu tak byli všichni schopní muži. Vojíní ze Sloupnice nastupovali především k útvarům do Vysokého Mýta, dále do Hradce Králové, Jičína atd. První tři vysokomýtské pluky odjely na bojiště během srpna 1914 a všechny tři bojovaly nejdříve v Haliči na ruské frontě. V dalších letech války byli příslušníci naší obce rozptýleni po všech bojištích, v Rusku, Rumunsku, Srbsku, Albánii a s Němci i ve Francii. **Pěší pluk č. 98 zasáhl do boje již dne 26. srpna, zeměbranecký pěší pluk č. 30 útočil na nepřítele dne 27. srpna utrpěv velikých ztrát a již dne 30. srpna stihla do Sloupnice zpráva o prvních raněných a padlých. První mrtví ze Sloupnice byli**

dva mladí hoši, Josef Maloch, syn starosty, nedávno ženatý a Josef Vašina, syn hostinského, svobodný. Oba zaplatili životem Auffenbergovo vítězství u Komárova, kde tento řezník zároveň s Denklem vedli krásnou elitní armádu v otevřeném poli proti ruským zákopům.

O útrapách, kterými si naši předci museli projít, svědčí v kronikách řada zápisků: **...První prapor 98. pěšího pluku bojoval od počátku války proti Srbsku, pak nějaký čas na Soči proti Italům, načež poslán do Albánie, kdež utrpěl větší ztráty onemocněním a úmrtím malárii než zraněním. Sloupničtí příslušníci onemocněli všichni a několik jich tam zemřelo.**

Po prudkých bojích v Ruském Polsku a Haliči dopravování zraněných ve značném množství po dráze od Č. Třebové do Čech. K jejich osvěžení sloupnické hospodyně vypravily se několikrát na nádraží do Ústí nad Orlicí se značnými zásobami potravin, nápojů a kuřiva.

Válka přinesla těžké starosti i mimo frontu. **Téměř současně s povoláními záložníky předvedeny i koně zaznamenané pro vojenské účely. Ze Sloupnice dne 1. srpna odvedeno 40 koní. Obnosy za ně vyplaceny během října. Prvním následkem zuřící války bylo neobvyklé zvyšování cen všech možných výrobků, zvláště potřeb životních. Zvláště stouply velice ceny všeho obilí a počala se pro-**

vozovati veliká lichva při prodeji jeho. Kupující mouku museli bráti a míchati s 1/3 mouky z kukuřice. Byla stále vydávána nařízení a poučení, kterak dávajícími zásobami má se šetřit, aby do nové sklizně se vystačilo. Koncem roku 1914 sepsány všechny zásoby a vyměřeno pro den a osobu 240 gr. mouky. Bylo vypočítáno, kolik obilí mohlo v obci zůstat, zbytek byl po zasetí dodán vojsku. Pořizoval se také soupis předmětů z kovů (mědi, mosazi, cínu, olova – 31 kg) a soupis všeho dobytka (hovězího 1363 kusů, vepřů 360, ovcí 2, koz 350, koní 166).

Již v únoru 1915 výroba bílého pečiva zastavena, podej masa ve středu a pátek zakázán, výroba lihu z obilí a brambor zakázána, pivovarům dávka ječmene snížena, hostince bez piva a k tomu stále zdražováno. Len i vlna zabavena, sbírány kopřivy a všeliké odpadky, látky šatové ku veliké ceně stouply – 1 metr obyčejné látky dříve stál 8 K, nyní až desetkrát tolik.

Za trvalého nedostatku pracovních sil žádali zdejší hospodáři o válečné zajatce. Začátkem června 1916 jim bylo posláno 18 zajatých Srbů, většinou mladých silných osob.

Válečné nároky se nevyhnuly ani kostelu, odkud byly pro potřeby armády zabavovány kovové předměty včetně zvonů: **Litici válečné padly v oběť dva zvony kostela sv.**

Mikuláše ve Sloupnici, a to největší zvon, libozvučný sv. Mikuláš a tzv. poledníček nebo klekáníček zavěšený na vnější zdi věžní obrácené ke kostelu, severní. Bylo to v prvních dnech měsíce máje, kdy přišli do Sloupnice cizí dělníci, sundavači zvonů. Po májové pobožnosti po osmé hodině večerní, již se stmívalo, naposled půl hodiny zněly všechny zvony svým velekrásným souzvukem na rozloučenou, a když ke konci sv. Mikuláš – zvon, sám se loučil, plakal kde kdo byl, plakali katolíci, setrvali po skončené „májové“ se rozloučit, a zaslzeli i evangelíci. „Zvoní hrany Rakousku“, znělo z mnohých úst v předtuše, že ztrestána bude tak velká svatokrádež. Druhého dne byl zvon sejmout a z okna věže shozen dolů. Hluboko se zaryl do země, zůstal celý. Dán byl k cestě hřbitovní. Smutně chodili kolem katolíci, zvláště v neděli na to. Každý se šel s ním rozloučit, mnohý urazil si na památku i kousek jeho vzácné zvonoviny, v níž i mnoho stříbra bylo. Pak odvezen s malým klekáníčkem na dráhu do Litomyšle, zmizel navždy, aniž dopátrán byl později, k jakému účelu byl použit. Z obou zvonů učiněny papírové odlitky (otisky) a uloženy ve farním archivu. Před rekvisicí několik občanů radilo se v hostinci „Křčmě“, jak by bylo možno zvon zachrániti, v noci tajně z věže odstraniti a bezpečně schovati. Jelikož

však seznali, že byl přítomen jeden občan nespolehlivý, musilo býti od podniku upuštěno.

Oběti války připomíná pomník před školou, na kterém jsou vytesána jména 42 našich občanů. Nejsou tam ale všichni, protože pomník byl postaven v roce 1921, kdy ještě útrapy mnoha vojáků nebyly u konce. Ve skutečnosti se už domů nikdy nevrátilo kolem 60 místních obyvatel.

–MŠ–

POZN.: VÝPISKY Z OBECNÍ A FARNÍ KRONIKY
POŘÍDL JOSEF HOLUB

Nejsilnějším zážitkem pro mě byl muž poraněný mačetou na hlavě, kdy měl skrz naskrz proseknutou tvář

MDDr. JAN MIKULECKÝ
pochází z Horní Sloupnice,
v současné době bydlí a pracuje v Praze

Málokdo z nás se podíval do Afriky. A pokud ano, tak letecky all inclusive do nejbližšího hotelu u moře. Dokážete si ale představit, že byste se na měsíc dobrovolně vydali do Keni a poskytovali lidem zdravotnickou péči, která je na venkově nedostačující, nebo chybí úplně? Já osobně ne. Ale ví o tom své Honza Mikulecký z Horní Sloupnice, se kterým jsem měla možnost udělat rozhovor. A že to bylo opravdu zajímavé povídání, můžete posoudit sami...

*** Můžeš na úvod povprávět o tom, v rámci jakého projektu to bylo? Jak vznikl nápad postavit v Keni nemocnici?**

Probíhalo to v rámci ADRY, což je mezinárodní humanitární organizace, která poskytuje péči lidem v nouzi. Projekt v Keni trvá už osm let, manažerem je Aleš Bárta z Pardubic, který si vysnil, že chce v Africe postavit nemocnici. Hledal pro to vhodné místo. Nakonec se rozhodl, že to bude v Keni, a našel pro to vesničku Itibo. Měl požadavek, aby tam byla elektřina a aby nebyla v blízkosti jiná nemocnice. Bylo tam už původní nevyužívané zdravotnické zařízení, které získal a mohl začít s realizací.

*** Kdo tě přivedl k myšlence zapojit se?**

Byla to úplná náhoda. Spolužačka ze střední školy se tohoto projektu zúčastnila ještě jako studentka lékařské fakulty. Od ní jsem se dozvěděl, že je možné vypravit se do Afriky na humanitární misi, ale tenkrát by mě ještě nenapadlo, že se tam někdy vydám... Na konci minulého roku již zmíněný manažer projektu Aleš sdílel na facebooku zprávu, že mu ve skupině lékařů chybí stomatolog. Kamarád mě na tento inzerát upozornil. Nejdřív jsem tomu nevěnoval pozornost, ale když jsem o tom víc přemýšlel, dospěl jsem k závěru, že by to mohla být zajímavá zkušenost.

*** Jak dlouho jsi tam pracoval a kolik kolegů jsi měl kolem sebe?**

Pracoval jsem jeden měsíc. Z Prahy jsem odlétal 28. února a 31. března jsem se vrátil. Funguje tam osmičlenný tým lékařů, který se pravidelně obměňuje.

*** Musel jsi před odjezdem projít nějakou speciální přípravou?**

Jediné, co jsem musel mít, bylo očkování. Toho bylo opravdu hodně. Také jsem musel čtrnáct dní před odletem začít brát antimalarika, která jsem bral po celou dobu pobytu v Africe a ještě měsíc po přeletu. Keňa je malárií zasažena hodně, každý týden přišlo několik pacientů s malárií, hlavně děti.

*** Vzpomeneš si na první věc, která tě po přeletu do Keni zaujala?**

Vůbec to tam nevypadá jako v Africe. Přelet nad Keňou byl opravdu krásný, letěli jsme poměrně nízko, byly vidět sopky a jezera a všechno bylo zelené. Podobné to bylo i po přistání, bylo hrozné vedro a všude byla zeleň. Představoval jsem si, jak budu někde na poušti, ale vůbec to tak nebylo. Byli jsme v zemědělské oblasti, kde se pěstuje hlavně čaj, proto ta zeleň.

*** Jak jste se vypořádali s tamními klimatickými podmínkami?**

Vlastně to bylo v pohodě. Tím, že je člověk v přírodě a není obklopen betonem, snáší to teplo docela dobře. Navíc jsme od devíti od rána do pěti do večera pracovali, a když jsme skončili a šli se někam podívat, bylo už příjemně. V půlce března začínalo období dešťů, takže tam i dost přišlo.

*** Můžeš říct něco k zázemí, jaké jste tam měli? Kde jste bydleli a pracovali?**

Bydleli jsme přímo v nemocnici. Ta má v současné době tři budovy a otvírá se čtvrtá. V jedné budově bydlí doktoři. Bylo nás tam tedy osm, všichni jsou Češi. Měli jsme tam vše, co jsme potřebovali: ložnice, vlastní kuchyň, ve které jsme vařili, koupelnu, záchod, sklad léků a Aleš tam měl pracovnu. V této budově jsme trávili všechny čas, když jsme nebyli v ordinaci. Měli jsme i velkou terasu, tam se odehrával společenský život. Druhá budova byla z jedné části tvořena stomatologickou ordinací, která byla úplně skvěle vybavená a splňovala evropský standard. Součástí toho objektu byly i dva malé operační sálky, akutní lůžkové oddělení, vyšetřovna a laboratoř. Ve třetí budově je potom porodnice a lůžková část pro maminky. Poslední budova se staví, měla by tam být jednotka intenzivní

péče, další lůžkové oddělení a výhledově i sál, kde by se mohly dělat operace očí.

* Nemuseli jste se potýkat s hygienickými problémy?

Tím, že projekt funguje už osm let, je hygienický standard stejný jako v Evropě. Všechno se tam sterilizuje. Problém byl, když nešla elektrika. Navíc nám asi deset dní

skoro netekla voda, protože hrozně klesla spodní voda a čerpadlo na ni nedosáhlo. Ze začátku vůbec nepršelo, a tak jsme dostávali přiděly vody, se kterými jsme museli vyjít. To sice byly trochu bojové podmínky, ale rozhodně nehrozilo, že by se nedodržovala hygienická pravidla.

* Co Keňané a zuby? Dá se to srovnávat s Evropou?

Většinou zubní kartáček moc neznají. Pokud děti měly jednoduchý reliéf zubů (neměly hluboké rýhy na zubech, kde by se jim držely nečistoty), tak měly zuby hezké. Setkal jsem se i s extrémy, kdy děti měly složitý reliéf, zuby se jim rychle zkazily a poměrně rychle vypadaly, ale těch bylo málo. Další rozdíl byl ve velikosti čelistí, oproti Evropanům je měli o dost větší, například problém s osmičkami tam neměl nikdo. Na druhou stranu, následkem nečištění zubů u nich kolem pětaticeti let začínají „paro“ problémy (např. paradontóza). Takže se jim začnou zuby brzy kývat a začnou vypadávat. I když úplně bezzubých tam bylo taky málo. Co se kazů týče, byli na tom asi lépe než Evropané, ale jinak je to srovnatelné.

* Jezdí zubaři běžně na humanitární mise?

Ne, vůbec ne. Například Lékaři bez hranic zubaře vůbec neberou. Aleš tam ze začátku zubaře také neměl. Problémů se zuby ale

začalo přibývat. V ordinaci sice bylo několik kleští, ale ostatní doktoři se většinou báli zuby trhat, a tak to prováděli jen v případech, ve kterých to bylo nezbytné. Z toho důvodu se tam zřídila i stomatologická ordinace.

* Dostal ses i k lékařským zákrokům, které nebyly z tvého oboru?

Ano, dostal, protože nás tam v druhé půlce března bylo místo osmi doktorů jen šest. Když nebyli zubní pacienti, pomáhali jsme i na ambulanci. Zkusil jsem si spoustu věcí, které jsem před tím nedělal. Hodně jsme tam šili, oni tam totiž své spory většinou řeší mačetami. Jednou dokonce přivezli muže, který měl přeseknutou ruku i s kostí. Tam jsme jenom zastavili krvácení a poslali ho do města do nemocnice, vybavení na sešroubování kostí zatím není k dispozici. Potom jsem odebíral krev, dával infuze, dostal jsem se i k cévkování...

* A máš v této souvislosti nějaký nejkurioznější zážitek?

Co se mého oboru týče, trhali jsme občas devítky, to se mi v České republice poštěstilo vidět možná tak na rentgenových snímcích. Vůbec tam bylo hodně zubních anomálií... Ale asi nejsilnějším zážitkem pro mě bylo jedno mačetové poranění hlavy, kdy měl muž skrz naskrz proseknutou tvář, mačeta se zastavila až o zuby. S Alešem

jsme ho zašívali, já dostal na starost právě to poranění tváře. Byla to velká práce, to si v Praze opravdu nezkusím. A potom porod. To byl taky mazec. Naštěstí šlo všechno hladce, ale nejsem si jistý, jestli bych to chtěl absolvovat znovu (SMĚJE SE).

*** Měli jste volné dny? Jak jste je trávili?**

Měli jsme volné soboty, kdy se držela jen pohotovost. Zůstával tam vždy jeden člověk, který volal v případech, že se něco dělo. Podnikali jsme výlety po okolí, v půlce mého pobytu jsme tři dny strávili na safari.

*** Dostali jste se někdy do bezprostředního nebezpečí?**

No, na safari jsme přespávali v kempu, který není oplocený. Stany měly jen rákosovou střechu. Navíc jsme se dozvěděli, že tam asi před dvěma dny přišel leopard a ulovil tam zebra, kterou si vytáhl na strom nad stany, kde ji sežral. V noci nás hlídali Masajové, což je údajně jeden z nejstatečnějších keňských kmenů. A dostali jsme instrukce, že pokud půjdeme v noci ze stanů, máme si posvítit čelovkou na okolní keře a sledovat odlesky očí. Když budou bílé, nebo zelené, je to v pohodě, je to býložravec. Ale když budou žluté, nebo červené, tak je to šelma, máme pomalu couvat zpátky do stanu, rozhodně se nemáme obracet zády a utíkat. Já jsem pro jistotu v noci nešel na záchod ani jednou (SMÍCH). Ale jinak to nebylo ne-

bezpečné. V Keni jsou sice dost časté teroristické útoky, nejnebezpečnější jsou letištiště, supermarkety a místa, kde se shromažďuje hodně lidí. Ale my jsme byli v zemědělské oblasti. Tam, myslím, nemá nikdo potřebu utíkat. Navíc jsme měli svého hlídače. Opravdu jsem si nepřipadal ohroženě.

*** Jak na vás reagovalo okolí?**

Řekl bych, že si nás lidé spíš vážili. Kdykoliv jsme šli ven, všichni nás zdravili a byli přátelští.

*** Můžeš po měsíčním pobytu říct něco o tamních obyvatelích? O mentalitě lidí...**

Je to dost dvojsečné. Někteří lidé jsou opravdu rádi, že tam pro ně jsme, že jim pomáháme a nic za to nechceme. Ale potom jsou tam obyvatelé, kteří jsou trochu zaslepeni humanitární pomocí a tím vším, co pro ně Evropané a Američané dělají. Mají nastavenou ruku a myslí si: „Dávej, ty seš tady od toho, abys mi pomohl.“ To nebylo příjemné, naštěstí to byla opravdu menšina.

*** Plánuješ se v budoucnu zúčastnit něčeho podobného, nebo ti to jednou stačilo?**

Rád bych se tam ještě podíval, dokud mi platí všechna ta očkování. Pokud to tam bude bezpečnější, tak třeba i k moři, protože pobřeží Keni je prý nádherné.

*** Takže to hodnotíš jako pozitivní zkušenost?**

Určitě. Skvěle na tom bylo, že jsem si odpočinul od pražského spěchu. Čas tam ubývá mnohem pomaleji. Nikdo se za ničím nežene, všechno je v poklidu a pohodě, na to by se dalo zvyknout. Ale když se člověk vrátí, tak je rád, že je v Čechách, že tady má dostupnou zdravotnickou péči a svůj komfort.

Honzovi děkuji za rozhovor a přeji hodně úspěchů nejen v práci.

–TEŠ–

Informace k projektu „Učíme se celý život!“

Projekt „**Učíme se celý život!**“ má za cíl proškolit obyvatele v obcích do 2 tisíc obyvatel v regionech Svitavsko, Bruntálsko, Šumpersko a Olomoucko v základních dovednostech, které jsou nezbytné pro běžný život a které současně zvyšují uplatitelnost a konkurenceschopnost těchto obyvatel na trhu práce.

Projekt je zaměřen na místní obyvatele, kteří ukončili určitý stupeň vzdělání a vstoupili, popřípadě vstupují na trh práce. Jedná se o ekonomicky aktivní obyvatelstvo (tj. zaměstnaní a nezaměstnaní).

Vzdělávání bude probíhat v těchto pěti okruzích:

- Neznalost zákona neomlouvá aneb je zapotřebí znát svá práva a povinnosti!
- Finance pod kontrolou aneb jak na dluhy, úvěry a exekuce!
- Počítač a internet nám ušetří čas a peníze!
- Podnikání není věda.
- Náš zákazník, náš pán? Jak na nekalé praktiky obchodníků!

Lektory jednotlivých výše uvedených kurzů budou jak středoškolské pedagogové odborných předmětů, tak i studenti 4. ročníků partnerských škol.

Každý vzdělávací program bude v rozsahu 9 vyučovací hodiny (3×3). Minimální velikost jedné skupiny je 8 účastníků. Vzdělávání bude probíhat v odpoledních hodinách nebo o víkendy, podle zájmů účastníků. Všechny výše uvedené kurzy jsou **zdarma** a budou **probíhat přímo ve Vašich obcích** s největší pravděpodobností v prostorách základních škol.

Vzdělávací kurzy budou zahájeny v průběhu září 2014 a budou probíhat do konce června 2015. Veškeré dotazy směřujte na níže uvedenou kontaktní osobu.

Kontakt: **ARS rozvojová agentura, s.r.o.**
Jan Navrátil
Krapkova 7, 779 00 Olomouc
775 778 858, info@arsra.cz

TAXI – smluvní přeprava

Miloš Leksa, Sloupnice 128, 565 53

e-mail: leconte@seznam.cz

tel.: +420 602 178 401, +420 606 607 777

Oslava 105. narozenin

V červenci oslavila velice vzácné jubileum – krásné 105. narozeniny – paní Anna Vašinová, klientka Domova pro seniory ve Sloupnici.

Paní Vašinová se narodila v obci Přivrat a žila ve Zhoří u České Třebové. Celý život tvrdě pracovala, nejprve v tkalcovně, pak v zemědělství. Vychovala tři děti. Jak nám sdělila její vnučka, babička měla vždycky ráda lidi a byla veselá. Celý život se starala o ty, kteří potřebovali její pomoc. Nyní žije již devět let v Domově pro seniory ve Sloupnici. S oblibou poslouchá pěkné písničky a ráda si pochutná na sladkém jídle a pivečku. Nejvíce má paní Vašinová ale ráda svého „Peříčka“, o kterého se stará a nespustí ho z očí. Svoje jubileum oslavila s rodinou, popřát jí přišli i zaměstnanci domova a starosta obce Sloupnice pan Josef Škeřík. Při oslavách nechyběly dorty ani krásné květiny. **Chtěli bychom i touto cestou paní Vašinové popřát vše nejlepší do dalších dnů.**

ZA DPŠ SLOUPNICE
Z. NOVOTNÁ, SOC. PRACOVNICE

NAROZENÍ

**Anežka Rykalová
Aneta Kroulíková**

ŽIVOTNÍ JUBILEA KVĚTEN 2014

75 let
**Stanislav Macák, Marie Fišerová,
Marta Vostřelová**

80 let
Josef Havel, Vladimír Sejkora

86 let
**Jindřich Šmöger, Marie Plchová,
Marta Poláková**

88 let
Helena Limberská

92 let
Marie Staňková

Společenská kronika

ŽIVOTNÍ JUBILEA ČERVEN 2014

70 let
Hana Michalová, Jana Smolová

80 let
Ilonka Jeřábková, Marie Baichelová

85 let
Milada Dolečková

86 let
Anna Mikulecká, Josef Stráník

87 let
Marie Felgrová, Jan Seifert

88 let
Ludmila Šmejdiřová

ÚMRTÍ

Rozloučili jsme se se zemřelými spoluobčany:

**Pavlem Doubkem, Marií Dubišarovou,
Marií Čáslavkovou**

Redakční poznámky

- Články a fotografie zasílejte v elektronické podobě.
- Příspěvky, prosíme, zasílejte nejpozději do dne uzávěrky příštího čísla. Nemůžeme zaručit, že příspěvky dodané po datu uzávěrky, budou otištěny.
- Své příspěvky konzultujte s dostatečným časovým předstihem s redakcí. Redakce si vyhrazuje právo výběru jednotlivých příspěvků.
- Cena za otištění inzerátu je 200 Kč pro místní, 500 Kč pro ostatní.

Uzávěrka příštího čísla Sloupnického PELMELU je 20. září 2014.

Další číslo Sloupnického PELMELU vyjde 10. října 2014.

Příspěvky, připomínky a dotazy zasílejte na adresu

pelmel@sloupnice.cz

Sloupnický PELMEL je časopis obce Sloupnice. Vychází šestkrát ročně. Vydání 4. čísla 16. ročníku – 11. srpna 2014.
Místo vydání – Sloupnice 196, IČ: 038 130. Registrováno referátem kultury Okresního úřadu Ústí nad Orlicí pod reg. č. 10/1991.
Náklad 350 výtisků. Cena 5 Kč.

Redakce: Martin Škeřík, Tereza Štochlová
Grafická úprava a sazba: Petr Bartoň, [claim](#)
Tisk: Tiskárna Osík